

सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मेहलमुडी, कालीकोट

आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
आ.व. २०८०/०८१

अंकित घिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मेहलमुडी, कालीकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७३

सं.- २०८१/०८२

चलानी नं:- १०२

मिति:- २०८१/०५/०२

ने.सं. ११४४

श्री महालेखापरीक्षकको कार्यालय

डोरमुकाम, कालीकोट।

विषय: आन्तरिक लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन वारे।

प्रस्तुत विषयमा यस सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ मा विनियोजित बजेटको वार्षिक आमदानी, खर्च र धरौटीको आर्थिक विवरण र सो सँग सम्बन्धित पेश भएको सम्पूर्ण स्रेस्ताहरूको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी तयार गरिएको पाना संख्या ८ (आठ) को प्रतिवेदन यसै साथ संलग्न गरी पेश गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ।

अंकित घिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

राजित घिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

परिचय

स्थानीय नेतृत्व विकास गर्दै स्थानीय शासन पदितलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ। यस गाउँपालिका अन्तर्गत ९ वडा, ४८ सभा सदस्य, १३६। ७२ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा करिब १३ हजार ४९९ जनसंख्या रहेको छ।

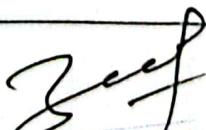
आन्तरिक लेखापरीक्षण विधि

आन्तरिक लेखापरीक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता, लेखा परीक्षण नीति, मापदण्ड, स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना, कार्यक्रम र लेखापरीक्षण विधि अनुसार आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरियो।

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नु पर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- अन्तर सरकारी वित्त ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको छैन।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्ना सदस्य तथा कर्मचारीका लागि आचारसंहिता बनाई लागु गर्ने व्यवस्था भएकोमा आचारसंहिता तयार गरेको छैन।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभूत तथ्यांक संकलन, अभिलेखाकंन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको छैन।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरको छैन।
- मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६ मा कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टिडियस नगरेको।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ७ र ८ अनुसार गुरुयोजना र बार्षिक खरिद योजना तयार गरको छैन।
- निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७ ख २ बमोजम तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कायालयले तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी तलब खर्च लेखेको पाईयो। तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा घेडसमेत यकिन हुन सकेन।

अंपित धिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान गर्मत तथा लिलाम गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ बमोजम आर्थिक वर्ष शुरु हनुमदा १५ दिन अगाहै पालिकाले आपनो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामग्री मूल्य, ज्याता, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतमन दररेट तोनुपर्नेमा तोकेको पाईएन ।
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालकाबाट सञ्चालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता सिमिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुनेगरी दर्ता गरेको पाइएन ।
तसर्थ पालकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजम प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

राम्बित्ता घिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

सान्नी शिवेनी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मेहसामुद्दी, कालिकोट

आयव्ययको विवरण

बा.व २०८०/०८१

आयतर्फ (रुपम रु.)				व्ययतर्फ (रुपम रु.)		
सि.नं	विवरण	प्रस्तावित आय	वास्तविक आय	सि.नं	विवरण	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी			१	चालु खर्च	२८८७२०२३२.८६
	क) नगद			२	पूँजीगत खर्च	९७१९६३३१.८१
	ख) बैंक	३१२८९९८६	३१२८९९८६	३	वित्तिय व्यवस्था भुक्तानी	
२	राजस्व (आन्तरिक आय)				क) ऋण भुक्तानी	
	क) आन्तरिक राजस्व	४९९६२५६	१०६१८०४.२		ख) व्याज भुक्तानी	
	ख) राजस्व बौडफोड (संघ)	७२९६६८००	६१८८०५१९.६३		ग) अन्य भुक्तानी	
	ग) राजस्व बौडफोड (प्रदेश)	८०७९४४	८५३४५१	४	लगानी	
३	वित्तिय हस्तान्तरण संघ				ऋण लगानी	
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	८८८०००००	८२५८४०००		रोयर लगानी	
	ख) सर्वात अनुदान	१७७४९००२८	१७४०४५०२८		अन्य लगानी	
	ग) सम्पूरक अनुदान	८००००००	४९९४३६५	५	धरौटी फिर्ता	
	घ) विशेष अनुदान	५००००००	५००००००	६	जनश्रमदान फिर्ता	
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान			७	कोष फिर्ता	
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	९९६६०००	९९६६०००	८	मौजदात	
	ख) सर्वात अनुदान	२६४९३०००	२५२९६०४०		क) बैंक मौजदात	८९६९५४४.३१
	ग) सम्पूरक अनुदान	०	०		ख) नगद मौजदात	
	घ) विशेष अनुदान	०	०	९	शार्स अनुदान फिर्ता	५८१६९६३.६५
५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त			१०	गत वर्षको बढी अल्या	
६	अन्य			११	जनश्रमदान मौजदात	
	क) क्षेत्रीय शहरी विकास योजना			१२	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	४५८४३
	ख) सडक बाहो नेपाल			१३	धरौटी मौजदात	८९९९७४
	ग) पर्यटन बाहो नेपाल			१४	विविध खर्च खाता मौजदात	५९४०२७.२३
	घ) एन एन एस डब्ल्यु ए			१५	चेक साटन बाकी रकम	-१६३६६७८.८०
७	विविज्ञ कोषतर्फको आय					
८	सोधमर्ना भएको रकम	२२४८०००	२२४८०००			
९	विषयगत निकायबाट प्राप्त					
१०	धरौटी आय	८९९९७४	८९९९७४			
११	प्रकोप व्यवस्थापन तर्फ	८५८४३	८५८४३			
१२	विविध खर्च खाता मौजदात	५९४०२७.२३	५९४०२७.२३			
	जम्मा	४२८७९५४५८.३३	३९९७९५४३८.०६		जम्मा	३९९७९५४३८.०६

[Signature]
अंगिरा धिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

कोड नं.	बेरुजु शीर्षक	कानूनी व्यवस्था	बेरुजुको व्यहोरा	जम्मा बेरुजु रु
१०१	आन्तरिक राजस्व	आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०७७ नियम ९ (६) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिसे आपनो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरी सेस्ता खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।	पालिकाले आन्तरिक राजध तर्फ जम्मा रकम रु. ७३५.७४६.२४। - (अद्वेष्टी: सात लाख पैतिस हजार सात सय छ्यालिस रूपैया चौबिस पैसा मात्र।) संकलन गरेको छ। साथै सोहि ऐन अनुसार तोकिएको समयमा राजस्व रकम दाखिला नगरेमा सम्बन्धित तालुक कार्यालयले १० दिनसम्म ढिला गरेको भए १० प्रतिशत, १५ दिनसम्म ढिला गरेको भए १५ प्रतिशत र १५ दिनभन्दा बढि ढिला गरेको भए २५ प्रतिशत जरिवाना गरी नगद दाखिला गर्न लगाइ कसुरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम विभागिय कारबाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ। कार्यालय अन्तर्गतका ९ वटै वडाले प्राप्त गरेको राजस्व रकम ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधिभित्र दाखिला गरेको छैन। यसरी ढिला हुने गरी राजस्व रकम बैंक दाखिला भएको अवधिको कार्यालयले छानबिन गरी जरिवाना रकम असुल उपर गर्नुपर्ने देखिन्छ। कार्यालयले सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरूले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजस्व रकम र बैंक दाखिला गरेको विवरणमा कार्यालयले विवेश ध्यान दिनुपर्दछ।	
२०१	जिन्सी व्यवस्थापन	जिन्सी व्यवस्थापन प्रणाली	पालिकामा आंशिक रूपमा मात्र सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) को लागु भएको देखिन्छ। विगतको पालिकाको सम्पत्ति अध्यावधिक नगरेको र वडाहरुको सम्पत्ति समेत अध्यावधिक भएको देखिएन।	
२०२	सबारी साधन व्यवस्थापन	सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९६ अनुसार सार्वजनिक निकायमा रहेको कुनै मालसामान मर्मत संभार गर्नुपर्ने भए सोको लिखित जानकारी त्यस्तो मालसामानको उपयोगकर्ताले सो निकायको प्रमुखलाई दिनुपर्ने र लागत अनुमान स्वीकृत गरि मर्मत गराउनु पर्ने व्यवस्था छ।	यसैगरी कार्यालयले सम्पत्तिको समयमै मर्मत, संभार गरि प्रयोगमा ल्याउने, उक्त मर्मत संभार तथा संरक्षण खर्चलाई तुलनात्मक विश्लेषणको आधारमा विश्लेषण गर्न कुनै सम्पत्तिलाई मर्मत गर्नुअघि मर्मत संभार तथा संरक्षण आदेश म.ले.प. फा. नं ४१४ स्वीकृत गर्नुपर्दछ। पालिका मा पिकअप गाडी १ वटा, स्कामेटर १ वटा, एम्बुलेन्स १ वटा, मोटर साइकल ३१ वटा रहेका छन्। मोटरसाइकलहरू मध्ये १५ वटा सञ्चालनमा र सोहू वटा थन्केको अवस्थामा रहेका छन्। सञ्चालनमा रहेका मोटरसाइकलमा सरकारी नम्बर प्लेट नराखेको र नवीकरण नगरि प्रयोगमा ल्याइएको हुँदा अनिवार्य सरकारी नम्बर प्लेट र नवीकरण गर्नु पर्ने। थन्किएको मोटरसाइकल लाई खर्चको तुलनात्मक विश्लेषण गरि मर्मत वा लिताम गर्नु पर्ने देखिन्छ।	

Zeef
जानिता धिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

Zeef
जनपिता धिमिरे
आन्तरिक लेखापरीक्षक

५०९	शीर्षक फरक पारि खर्च:	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७७ को नियम ३८(२) अनुसार अधिकार प्राप्त अधिकारीले स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा परेको र खर्च गर्न बौकी रहेको कुरा यकिन गरी बजेट खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।	तर कार्यालयले गा.पा चालु गो. भौ./मिति: १५९/२०८१-०३-२४ मा सवारी साधन मर्मत खर्च शीर्षकबाट सवारी साधन भाडा चापत प्रकाश अधिकारीलाई रु. १००००० र निमान इन्टरप्राइजेजलाई रु. ५०००० फरक कार्यक्रममा विनियोजन भएको बजेटबाट फरक शीर्षकमा खर्च गरेको पाइयो। शीर्षक फरक पारि सम्पूर्ण बजेट खर्च गर्ने प्रवृत्ति नियमसम्मत देखिएन।	
६०९	बन्य संघ सहायता तथा आर्थिक सहायता	आन्तरिक आमदानी को २ प्रतिशत भन्दा बढी आर्थिक सहायता दिन नमिल्ने प्रावधान रहेको छ। पालिकाले आर्थिक सहायता कार्यविधी ,२०७९ बनाई लागु गरेको छ।	पालिको आर्थिक सहायता कार्यविधी ,२०७९ बमोजिम रु ४,२४,००० रकम आर्थिक सहायतामा खर्च गरिएको देखियो।	
७०९	बिल भरपाई नभएको	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) बमोजिम सरकारी खर्च लेख्दा पूरी हुने बिल भरपाई प्रमाण र कागजात संलग्न गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ नियम ३९ को (१०) जिम्मेवार व्यतिले सरकारी रकममो खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो खर्च गर्न आवश्यक कागजात संलग्न भए नभएको तथा भुक्तानी दिन रित पुगे नपुगेको जाँच गर्नुपर्छ ।	गा.पा. चालु गो भौ/मिति: ९२/२०८०-०७-२२ बाट विविध शीर्षकबाट रामराज बमलाई रकम रु. १००००० भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। खर्च बिल पुष्टि गर्ने आवश्यक कागजात र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने। गा.पा. चालु गो भौ/मिति: १७६/२०८०-०९-०१ बाट विविध शीर्षकबाट वैकुण्ठराज गिरीलाई रकम रु. ४१००० भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। खर्च बिल पुष्टि गर्ने आवश्यक कागजात र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने। गा.पा. चालु गो भौ/मिति: ३६८/२०८०-१२-०७ बाट साल्ट ट्रेडिङ कपोरेशन लिमिटेडलाई रकम रु. १६४५०० भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। बिल भरपाई र खर्च पुष्टि गर्ने आवश्यक कागजात र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने। गा.पा. चालु गो भौ/मिति: द३५/२०८१-०३-१८ बाट खेलकुद सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रम शीर्षकबाट चन्द्र सुर्य प्रा. ली. लाई रकम रु. ९८७८९ भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। खर्च बिल पुष्टि गर्ने आवश्यक कागजात र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने। गा.पा. शिक्षा शाखा गो भौ/मिति: २३/२०८१-०२-११ बाट पालिकाको वार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर प्रकाशन शीर्षकबाट श्री लोकमन्त्र प्रिन्टर्स प्रा. ली. लाई रकम रु. ९४६८ भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। शैक्षिक क्यालेण्डर वितरण भरपाईका आवश्यक कागजात र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने। गा.पा. शिक्षा शाखा गो भौ/मिति: २७/२०८१-०२-११ बाट वार्षिक परीक्षा संचालनको लागि व्यवस्थापन शीर्षकबाट मुल उत्तरापुस्तिका र प्रश्नपत्र छपाई गरी रकम भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। उक्त मुल उत्तरापुस्तिका र प्रश्नपत्र वितरणको विधालयको मागाफारम र भरपाई पेश गर्नुपर्ने।	प्रदेश हस्तान्तरित चालु: गो भौ/मिति: ३५/२०८१-०३-२४ बाट सहकारी मार्फत पशुपन्थी उपज बजारीकरण सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत शिवकालिका महिला कृषी सहकारीलाई दिइएको भुक्तानी मध्ये कृषकसे प्राप्त गर्ने अनुदान वापतको रकम रु. ११५७९.४/- को नगदी भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने।

 अधिकारी द्वारा
 आलन्गिक लेखापरीक्षक

		<p>संघीय हस्तान्तरित चालु: गो भौ/मिति: ४७/२०८०-०९-०२ बाट गर्वति उत्प्रेरणा वापत दिइने न्यानो झोला ३०० धान खरिद गरी भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। उक्त न्यानो झोला वितरणको भरपाई पेश गर्नुपर्ने।</p>																
		<p>संघीय हस्तान्तरित चालु: गो भौ/मिति: ७८/२०८०-११-२० बाट तोकिएको विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान शीर्षक बाट १०० दिन बराबरको रकम रु. ४८,९६,०००। - र गो भौ/मिति: २०३/२०८१-०३-१५ बाट ८० दिन बराबरको रकम रु. ५०,९७,२००। - गरी जम्मा रकम रु. ९९,९३,२००। - भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। उक्त दिवा खाजा वापतको भरपाई पेश गर्नुपर्ने।</p>																
		<p>संघीय हस्तान्तरित चालु: गो भौ/मिति: २०५/२०८१-०३-१५ बाट शैक्षिक पहुँच सुनियितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम शीर्षक बाट कर्णली सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई रकम रु. ३०००००। - र त्रिवेणी सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई रकम रु. ३०००००। - भुक्तानी दिइएको देखिन्छ। उक्त अनुदान वापतको बिल भरपाई र आवश्यक प्रभाग कागजात पेश गर्नुपर्ने।</p>																
		<p>संघीय हस्तान्तरित चालु: गो भौ/मिति: २२२/२०८१-०३-१७ बाट CBIMNCI कार्यक्रम शीर्षक बाट सुदर्शन बमलाई दिइएको पेशकी रकम रु. २५०००० फछ्यौटमा रकम रु. १०४००। - को बिलमा केसेट तथा टिपेक्स लगाइएको हुँदा सङ्कल बिल पेश गर्नुपर्ने र भ्रमण भत्ता वापत बुझाएको रकम रु. ८५०२०। - को भरपाई पेश गर्नुपर्ने।</p>																
८०१	रितपुर्वकको कर विजक:	<p>मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १४ बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका फर्मसैंग तोकिएको ढाँचाको कर वीजक लिई खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।</p> <p>तर गाउँपालिकाले रितपुर्वकको कर विजक बेगर देहायका सञ्चालनसंसद तथा निर्माण व्यवसायीबाट सामान तथा निर्माण सेवा खरिद गरेको छ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>बजेट स्रोत</th> <th>गो भौ र मिति</th> <th>कर विजकको वावस्था</th> <th>भुक्तानी पाउनेको नाम</th> <th>मु.ब.कर रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>गा.पा. पूँजीगत</td> <td>१४६/२०१-०३-२४</td> <td>प्रिन्टेट विजक</td> <td>सान्ती त्रिवेणी निर्माण सेवा</td> <td>३३६२७.२२</td> </tr> <tr> <td>गा.पा. चालु</td> <td>३५८/२०८०-१२-०६</td> <td>फोटोकपी विजक</td> <td>इगल आई टि सर्विस प्राती</td> <td>७८५१.७६</td> </tr> </tbody> </table>	बजेट स्रोत	गो भौ र मिति	कर विजकको वावस्था	भुक्तानी पाउनेको नाम	मु.ब.कर रकम	गा.पा. पूँजीगत	१४६/२०१-०३-२४	प्रिन्टेट विजक	सान्ती त्रिवेणी निर्माण सेवा	३३६२७.२२	गा.पा. चालु	३५८/२०८०-१२-०६	फोटोकपी विजक	इगल आई टि सर्विस प्राती	७८५१.७६	
बजेट स्रोत	गो भौ र मिति	कर विजकको वावस्था	भुक्तानी पाउनेको नाम	मु.ब.कर रकम														
गा.पा. पूँजीगत	१४६/२०१-०३-२४	प्रिन्टेट विजक	सान्ती त्रिवेणी निर्माण सेवा	३३६२७.२२														
गा.पा. चालु	३५८/२०८०-१२-०६	फोटोकपी विजक	इगल आई टि सर्विस प्राती	७८५१.७६														

अधिकारी द्वारा दिलेका अन्तर्गत लेखापरीक्षक
आन्तरिक लेखापरीक्षक

१०१	कटिन्जे न्सी खर्च अभिलेख	सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ४ प्रतिशतमा नबढने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेश गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ।	कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट कन्टिन्जेन्सी रकम कट्टा गर्ने गरेको देखिएन्। पनि सोको कार्यक्रममत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी रास्तुपर्नेमा राख्ने गरेको छैन। यसबाट कन्टिन्जेन्सी खर्च एकिन गर्न सकिएन। नियमावलीमा व्यवस्था भए वर्मोजिम योजनागत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख गर्दी कन्टिन्जेन्सी खर्चमा नियन्त्रण गर्नु पर्दछ।	
१०२	प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्न:	सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद समझौता अनुसार सार्वजनिक निकायको रनिड बिल वा अन्य कुनै विजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजीव गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।	उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेकका बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मुल्यांकनमा बराबर परिणाम र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ। लागत अनुमान बराबर नै मुल्यांकन भएको देखिएकोले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन्। प्राविधिकसे पेश गर्ने कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्यसम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नम्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाइएन। यसले गर्दा कुनै काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए नभएको एकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकसे इन्जिनियरिङ नम्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउंदा नामजीवलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधार बनाउनुपर्दछ।	
१०३	हेमि इक्युप्रेन्ट को प्रयोग:	सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को उपनियम ९ मा उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालित निर्माण कार्यमा लोडर, एक्सामेटर, रोलर, डोजर जस्ता हेमि इक्युप्रेन्ट प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ।	उपभोक्ता समितिले निर्माण गरिएका सडकहरू खन्ने कामको बिल पेश गर्दा निर्माण व्यवसायीबाट एक्सामेटर तथा डोजर भाडामा लिएको देखाई मूल्य अभिवृद्धि कर विजक पेश गर्ने गरेको र कार्यालयले बिल भुक्तानी गरेको पाइयो। कानून अनुसार उपभोक्ताको कार्यमा निर्माण व्यवसायीलाई संलग्न गर्न नमिल्नेमा उपभोक्ता समितिले सबै कार्यमा एक्सामेटरको प्रयोग देखाई निर्माण व्यवसायीको बिल पेश भुक्तानी लिएको कानून सम्मत देखिईन।	

जम्मा बेरुजु

८२७४७

अकाउंटेन्ट विभिन्न
आन्तरिक लेखापरीक्षक